

1 **Ontstaan en achtergrond Regie op Energie**

Onze maatschappij staat momenteel voor grote uitdagingen op economisch en ecologisch vlak. De opwarming van de aarde, de eindigheid van onze fossiele brandstoffen én grondstoffen wijzen ons op het grote belang dat we het gebruik van grondstoffen en de impact op onze leefomgeving drastisch verminderen en veranderen: we moeten overschakelen naar een circulaire economie, mondiaal, nationaal, regionaal én lokaal.

Het Nationaal beleid wordt meer en meer aangescherpt: 49% CO₂-reductie in 2050. Daarbij wordt een dringend beroep gedaan op de individuele verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid van bedrijven en instellingen. Bedrijven en instellingen hebben een directe invloed op hun eigen energiegebruik en het gebruik van grondstoffen waarmee ze producten en diensten aanbieden.

SER energieakkoord

Eind 2013 is het energieakkoord tot stand gekomen; een akkoord tussen vele partijen in de samenleving. Enkele relevante punten uit dit akkoord zijn de volgende.

- 1 Naleven van de Wet Milieubeheer door marktpartijen te vragen businessmodellen te ontwikkelen voor energiebesparing. Dit is begin 2018 gewijzigd in een voorstel om te komen tot een jaarlijkse informatieplicht voor instellingen.
- 2 Het opstellen van Erkende Maatregellijsten; maatregelen waaraan minimaal moet worden voldaan.
- 3 Wortelbenadering. Toezichthouders zullen zich meer naast de bedrijven en instellingen opstellen en meedenken om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren.
- 4 Op basis van het energieakkoord heeft het onafhankelijke energie adviesbureau 'BlueTerra', (voorheen Industrial Energy Experts) een businessmodel ontwikkeld om energiebesparing te realiseren. De kern van dit businessmodel is de samenwerking met partijen die een vertrouwensrelatie hebben met de bedrijven en instellingen (denk hierbij aan accountants en installateurs).

Veranderende wet- en regelgeving

De omgekeerde bewijslast. Vanaf 1 januari 2020 worden bedrijven verplicht de Omgevingsdiensten te informeren of ze aan de Wet Milieubeheer voldoen. Bedrijven kunnen en mogen dit zelf doen, maar kunnen het ook uitbesteden aan - in het kader van dit projectplan - Groene Allianties de Liemers (GAdL), waardoor gegarandeerd aan wet- en regelgeving wordt voldaan en kwaliteit/continuïteit wordt geborgd.

Gelders Energieakkoord

Het Gelders Energieakkoord is een samenwerkingsverband van een groot aantal partijen die in gezamenlijkheid vorm willen geven aan de Energietransitie en een bijdrage willen leveren aan een klimaatneutraal Gelderland in 2050. Specifiek rond het thema 'energie besparen bij bedrijven' is het initiatief genomen te komen tot een Gelderse aanpak waarin 'wortel en stok' samen optrekken.

De aanpak wil de generieke knelpunten wegnemen die ervoor zorgen dat de energiebesparing bij bedrijven achter blijft. De ontzorging van ondernemers staat centraal in deze energieaanpak.

De Provincie Gelderland ondersteunt deze aanpak en heeft het mede mogelijk gemaakt dat in een aantal regio's pilotprojecten uitgevoerd worden rond deze Gelderse Aanpak.

GAdL is aangesloten bij het Gelders Energieakkoord en is samen met BlueTerra betrokken bij de ontwikkeling van deze aanpak. Op bedrijventerrein Spijkse Dijk hebben zij één van deze pilots in uitvoering.

Met dit plan van aanpak willen wij een bijdrage leveren aan de gezamenlijke doorontwikkeling van deze aanpak.

Regio de Liemers

Groene Allianties de Liemers (GAdL) is een samenwerkingsverband van bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen dat werkt aan de verduurzaming en het toekomstbestendig maken van de Liemers. Samen met lokale en regionale partners in de Liemers zijn tal van projecten en initiatieven in uitvoering rond de thema's Energie, Grondstoffen/Circulaire economie, Mobiliteit, Bouw en Wonen en 'Groene omgeving'.

Binnen het thema Energie ligt de focus op de 34 bedrijventerreinen in de Liemers en worden ondernemers individueel én collectief geholpen met energie besparen, energie en warmte delen en energie duurzaam opwekken. Eén van de projecten betrof de pilot EPK de Liemers (zie verder).

Pilot EnergiePrestatie Keuring (EPK)

In het Energieakkoord van 2013 is een oproep gedaan aan marktpartijen om een businessmodel energiebesparing te ontwikkelen in analogie van de APK. Eén van die pilots is de EPK in de Liemers geweest. Het ontwikkelde businessmodel is de basis voor dit projectvoorstel en maakt gebruik van de vertrouwensrelaties tussen instellingen en dienstverlenende bedrijven, zoals accountants en installateurs. De pilot is uitgevoerd door BlueTerra in nauwe samenwerking met Groene Alliantie de Liemers en het accountantskantoor Stolwijk Kelderman. De overige deelnemers waren de regionale energieconsultants van Willems Technisch Adviesbureau en Sunna-Energie en de installateurs Pola (vooral regionaal werkend) en Van Dorp (ook landelijk werkend). Al deze partijen nemen ook weer deel aan dit project. De deelnemende bedrijven die aan deze eerste EPK pilot hebben deelgenomen, zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Naam	Plaats	Omschrijving
Stolwijk Kelderman	Doetinchem	Kantoor
Stolwijk Kelderman	Zevenaar	Kantoor
Musiater	Zevenaar	Schouwborg, leslokalen
Baston Wonen	Zevenaar	Kantoor
Hulkenberg	s Heerenberg	Bedrijfspan, kant., showroom, mag.
DuFor Resins	Zevenaar	Bedrijfspan, kant., showroom, mag.
Eck Derksen	Zevenaar	Bedrijfspan, kant., showroom, mag.
Bergh Brandkasten	s Heerenberg	Productiebedrijf
ProjectMoeren Nederland BV	Duiven	Productiebedrijf
Thiel Tankstations	Zevenaar	Tankstation, shop en kantoren
Thiel Tankstations	Overige locaties (6)	Tankstation, shop
Kroftman Structures	Babberich	Kantoren, magazijn
De Ogtent	Duiven	Horeca, zalen
Stg. Horsterpark	Duiven	Woning, kinderboerderij en theepaviljoen
Ataro B.V.	Zevenaar	Zwembad
Ataro B.V.	Zevenaar	Sporthal
Houtindustrie Ideaal	Zevenaar	Productiebedrijf
Spikker Specials	Zevenaar	Productiebedrijf
Godschalk	Zevenaar	Bakkerij, winkel
De Griethse Poort	Zevenaar	Horeca, zaal en bowlingcentrum
Beter Horen	Doesburg	Kantoor

Samenwerking met Blue Terra

BlueTerra
Energy Experts

BlueTerra is initiatiefnemer van en bekend met meerdere projecten die hetzelfde doel beogen: bedrijven tenminste laten voldoen aan wet- en regelgeving, maar vooral stimuleren om meer te doen. In de diverse projecten wordt samenwerking gezocht. Voor dit project zal ook gekeken worden naar branche-initiatieven en mogelijke kansen voor wederzijdse versterking en samenwerking. Voor zover bekend zullen de grafische branche (KVGGO) en de rubber- en kunststof verwerkende industrie (NRK) ook initiatieven ontwikkelen, evenals de metaalunie. Met name voor het opleiden en trainen van consultants, zal samenwerking worden gezocht.

Samenwerking met Liemerse partners

Daarnaast is er in dit project een samenwerking, zonder overeenkomst met onderstaande partijen.

- energieconsultants
 - Willems Technisch Adviesbureau

- Sunna-Energie

- Blue Terra
- accountants: Stolwijk Kelderman

- installateurs:
 - Pola Installatietechniek

- Kremer Installatietechniek

- Van Dorp

Scope van dit project

De scope van dit project is breed in te zetten voor wat betreft de communicatie en 'alle' kleine, middelgrote en grote inrichtingen in de Liemers te bereiken. 100 inrichtingen worden individueel benaderd door hun vertrouwensrelatie voor deelname aan dit project.

2 Doelstelling en aanpak van het project

De aanpak onderscheidt zich, omdat er gestreefd wordt naar een continu proces van besparen, met jaarlijks terugkerende activiteiten. Op deze wijze worden de bedrijven ontzorgd en begeleid bij het hele besparingsproces. De doelstelling van dit project kan als volgt worden geformuleerd:

- 1 Via communicatie realiseren dat 80% van de inrichtingen worden geïnformeerd over 'energiebesparingsproces de Liemers'.
- 2 Tenminste 100 inrichtingen voorzien van een lijst met energiebesparende maatregelen.
- 3 Deze inrichtingen jaarlijks volgen en/of begeleiden v.w.b. de uitvoering van deze maatregelen.

Op langere termijn wordt een uitrol over alle 34 bedrijventerreinen en daarbuiten beoogd.

Het project bestaat uit 2 belangrijke onderdelen

- 1 Communicatiewerkzaamheden
- 2 Uitvoeringswerkzaamheden bij de 100 bedrijven

Er wordt een communicatieplan opgesteld met de volgende onderdelen die verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd:

- *Website*
- *Helpdesk, administratie en planning*
- *Social Media*
- *Informatiebijeenkomsten en trainingen*
- *Eén op één benadering inrichtingen*
- *Monitoring, dataverwerking en rapportage*
- *Factsheets en best practices*
- *Nieuwsbrieven en publicaties*
- *Beurzen en bezoeken stakeholders*

Uitvoering werkzaamheden worden gerealiseerd door:

- 1 GAdL in samenwerking met BlueTerra;
 - a Afspraak: kennismaking en kick-off: Er wordt dan bij de inrichting een afspraak gepland waar alle betrokkenen aanwezig zijn. De inrichting ontvangt vooraf een vragenlijst en agenda voor het bezoek.
 - b Bezoek eerste jaar: Tijdens dit bezoek zijn naast het bedrijf ook de accountant en installateur aanwezig. De consultant neemt de vragenlijst door, bespreekt de erkende maatregellijst en maakt een rondgang door het bedrijf. Tenminste alle maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder worden in een maatregelenformat opgenomen met een raming van kosten en opbrengsten, uitvoeringsverantwoordelijke en moment van uitvoering.
 - c Aanvragen en beoordelen van offertes en ondersteunen van de inrichting bij de uitvoering van maatregelen in het tweede, derde en vierde jaar: Het is belangrijk de inrichting zoveel mogelijk te ondersteunen bij het uitvoeren van de maatregelen en te zorgen dat er een second opinion plaatsvindt. Voor de uit te voeren maatregelen wordt een offerte gemaakt door de installateur en beoordeeld door de consultant
 - d Registratie tweede, derde en vierde jaar: De vorderingen van het bedrijf met betrekking tot het uitvoeren van de overeengekomen maatregelen en de ontwikkeling van het jaarlijks energiegebruik worden bijgehouden. Jaarlijks wordt de Omgevingsdienst geïnformeerd, waarmee wordt voldaan aan de komende wetgeving van 'informatieplicht'.
 - e Helpdesk: Er wordt een helpdesk ingericht waar procesvragen kunnen worden beantwoord. Inhoudelijke vragen worden opgenomen en doorspeeld naar derden voor beantwoording.

- f Collectieve projecten: Genereren van collectieve projecten. GAdL heeft de afgelopen jaren een grote expertise opgebouwd, zeker ook van samenwerking in de keten binnen de Liemers. Hiermee worden bedrijven en instellingen geholpen bij het ontwikkelen en realiseren van collectieve energiesystemen. Denk daarbij aan collectieve projecten rond zon, wind, geothermie en inkoop. Als de maatregellijsten van de deelnemende inrichtingen na het bezoek in het eerste jaar bij GAdL bekend zijn, wordt beoordeeld of er maatregelen zijn die zich lenen voor een collectieve aanpak.
 - g Trainingen en registraties: Jaarlijks terugkerende training en registratie van consultants, accountants en installateurs. Als de cursus/trainingsmodules eenmaal zijn opgesteld (zie ook onder communicatie), moet jaarlijks de training worden georganiseerd, gegeven, geactualiseerd en de registratie van de deelnemers worden bijgewerkt
- 2 Accountants:
- a De accountant sluit een overeenkomst met het bedrijf waarin de afspraken en kosten staan vermeld. Van de accountant wordt verwacht dat hij jaarlijks het energiegebruik en de status van de uit te voeren maatregelen controleert (bijvoorbeeld op basis van facturen/opdrachten/betalingen) en dit via het maatregelenformat doorgeeft aan GAdL. Daarnaast kan de accountant controleren of zowel de investeringen in de energiebesparende maatregelen als de kosten voor dit proces voor subsidie in aanmerking komen. Op de website van GAdL is een lijst te vinden met accountants waarmee in dit 'Regie op energie'-proces wordt samengewerkt. Accountants kunnen zich aanmelden voor deze lijst en worden daarin opgenomen als aan een aantal voorwaarden (opleiding, kennis en ervaring) wordt voldaan. Om op de lijst te komen en te blijven, moet de accountant jaarlijks deelnemen aan een kennisuitwisselings- en bijspijkerbijeenkomst. Na deelname wordt de lijst geactualiseerd.
- 3 Installateurs.
- a Als het bedrijf over een vaste huisinstallateur beschikt en hierover tevreden is, kan deze bij het proces worden betrokken. Door bij het eerste bedrijfsbezoek aanwezig te zijn, worden de maatregelen met de installateur besproken en wordt de installateur medeverantwoordelijk gemaakt voor de uitvoering van de geconstateerde maatregelen en het uitvoeren van doelmatig beheer en onderhoud. Op de website van GAdL is een lijst te vinden met installateurs waarmee in dit proces wordt samengewerkt. Installateurs kunnen zich aanmelden voor deze lijst en worden daarin opgenomen als aan een aantal voorwaarden (opleiding, kennis en ervaring) wordt voldaan. De lijst wordt actueel gehouden. De deelname van uw installateur geeft u de waarborg dat de kwaliteit van doelmatig beheer en onderhoud wordt geborgd. Om op de lijst te komen, moet de installateur jaarlijks deelnemen aan een kennisuitwisselings- en bijspijkerbijeenkomst.
 - b Het installatiebedrijf sluit een overeenkomst met het bedrijf waarin de volgende werkzaamheden zijn geborgd.
 - i Eerste jaar bezoek van een projectleider om samen met consultant de uit te voeren maatregelen voor de komende vier jaar te bespreken. Tevens worden de jaarlijks uit te voeren 'duurzaam beheer en onderhoudsmaatregelen' besproken en vastgelegd.
 - ii Offreren en uitvoeren van de uit te voeren maatregelen.
 - iii Tweede, derde en vierde jaar: uitvoeren van duurzaam beheer- en onderhoudsmaatregelen door een onderhoudsmonteur van het installatiebedrijf.
 - iv De betrokken projectleider volgt de jaarlijkse training en staat geregistreerd.

Projectorganisatie en planning

Voor de organisatie van dit project wordt gebruikgemaakt van reeds bestaande verbanden tussen stakeholders. Concreet betekent dit dat energie wordt gekoppeld aan bestaande activiteiten van bijvoorbeeld een accountant, installateur of consultant die al een relatie hebben met een bedrijf. Daarnaast wordt er een klankbordroep samengesteld.

De planning is in 100 inrichtingen een continu proces (vierjarige cyclus) van besparen te realiseren.

3 Kosten en opbrengsten

De provincie geeft een subsidie van € 1.000,- per bedrijf, waardoor de Groene Allianties de Liemers dit project voor een zeer gunstig tarief kan aanbieden. Per deelnemend bedrijven wordt nog een jaarlijkse bijdrage verwacht, zoals in het tarievenoverzicht is weergegeven.

Op basis van de pilot kan gesteld worden dat een dergelijk project leidt tot:

- Energiebesparing: 5% gas-/warmtebesparing en 15% elektriciteitsbesparing per jaar
- Energiekostenbesparing van ca 10% per jaar
- CO2 emissiebeperking
- Investering in rendabele besparende maatregelen
- Werkgelegenheid in de regio

En niet onbelangrijk: u voldoet met dit project aan de geldende wet en regelgeving op gebied van energie

Wilt u meer weten over dit project dan kunt u contact opnemen met

4 Meer informatie

Meer informatie over wet en regelgeving vindt u op:

- <https://www.infomil.nl/onderwerpen/duurzaamheid-energie/energiebesparing/>
- <https://www.infomil.nl/onderwerpen/duurzaamheid-energie/energiebesparing/erkende-maatregelen/>
- <https://regelhulpenvoorbedrijven.nl/Wetcheckerenergiebesparing/>